ROČNÍK XIV. V BRNĚ, 1. ledna 1926. ČÍSLO 1.

ZEMĚMĚŘIČSKÝ VĚSTNÍK

ČASOPIS SPOLKU ČS. ZEMĚMĚŘIČŮ.

Situační.

Přehlížeti na prahu nového roku činnost Z. V. v roce minulém, bylo by zbytečno: pilný jeho čtenář a objektivní pozorovatel snad nabyl dojmu, že v daných poměrech své poslání plnil. Jeho zlepšování je v každém směru odvislé od spolupráce všech kolegů, ne tedy jen redakce. Krom toho podpora rázu finančního je nezbytná. Proto

nezapomeňte vyrovnati příspěvky členské Spolku čs. zeměměřičů, který časopis vydává, případně zaslati předplatné. Nedoplatky zašlete urychleně i s obnosem 45 Kč na rok 1926 a využijte dosavadních složních lístků, které budou v nejbližší době nahrazovány jinými.

Podporujete tím i akce, které stav podniká na udržení svých posic, neboť v novém roce čekají nás těžké zkoušky. Stačí uvésti jen hesla: nový návrh zákona o úřed. autor. civ. technicích, návrh zákona o scelování pozemků, přípravy k revisi zákona evidenčního, provedení reformy studia zeměměřičského, úprava požitkového systému státních zaměstnanců, a myslící kolega pochopí, oč dnes jde.

Všechny okolnosti nasvědčují tomu, že připravuje se útok proti dosavadním právům, které stav drží dle svého speciálního vzdělání, praxe a zákonných ustanovení, že pracuje se proti požadavku, který stav klade, aby studium dorostu upraveno bylo dle potřeb hospodářského života státu československého, jeho kulturní výše a dle poměrů stavu zeměměřičského v okolních státech, jakož i aby toto studium stačilo pokroku vědeckému.

Některé kategorie vysokoškolských techniků usilují o nabytí práv dosud jen nám vyhrazených. Cíl, získati práva pro konání valné části typické zeměměřičské praxe, která může býti stavebnímu podnikateli výnosnou živností, je lákavý a stojí za trochu úsilí.

Je tu vhodná příležitost a proto odborníci v betonovém a mostním stavitelství, architekti, výteční pracovníci ve stavitelství silničním, železničním a pracech melioračních a lesních vedou ony akce v naději, že vedlejší činnost podnikatelská — za niž zeměměřičský úkon, spojený se změnou pozemkové držby, považují — ponese v budoucnu velký zisk. My však doložiti můžeme, že zájem státu a ochrana veřejno- i soukromoprávních zájmů je v rozporu s tendencí takovou. Není odborníkem v zeměměřičství každý, kdo tvrdí, že studoval

„také“ měření, neboť pojem „měření“ naprosto nekryje se s pojmem „zeměměřičství“. Důsledkem snahy po okleštění práv zeměměřičského stavu bylo by vyloučení zeměměřiče z konkurence v samostatném technickém tvoření.

Nově přepracovaný referentský návrh min. veřej. prací svědčí, jaká malá znalost o podstatě a činnosti zeměměřičské panuje, když přiznati chce zeměměřiči, by ku příkladu konal jen „přípravné (!) práce“ komasační a arondační, co zatím dává inženýru vodohospodářskému a lesnímu právo na provádění celé agendy komasační na zemědělské a lesní půdě. Postihli upravovatelé textu, že práce komasační a arondační jsou dle pravdy úkony zeměměřičskými, že se jimi vyvolává změna v držbě pozemkové, jejíž technické řešení dle zákona vyhrazeno je dosud zeměměřičům? Co jsou to „přípravné práce“? Myslí tím návrh snad odhad pozemků či projektování společných cest a odpadů? Karakteristickým je, že původní návrh referentský přiznal právo ku provádění komasací jen civ. inž. zeměměřičským, ale rok stačil, aby toto právo, takřka v celém rozsahu bylo přenášeno na kategorie jiné.

Není sporu o tom, že ten, kdo dovede stavět jen silnice, není stavebním inženýrem celým, kdo postaví domek, není architektem, chemik, který rozumí strojnímu zařízení cukrovarnickému, není proto odborníkem ve strojním inženýrství; také strojní inženýr není dnes elektroinženýrem; inženýr vodohospodářský nebude mostařem: a proto inženýr, jenž částečně vzdělán je v geodesii a jenž nestudoval ostatní discipliny, do činnosti zeměměřičské spadající, a který neprodělal několikaletou praxi v tomto odvětví, nemůže poctivě o sobě tvrdit, že dovede správně prováděti úkony, které předpokládají soustavné studium zeměměřičské a ryze zeměměřičskou praxi. Proto usilovati o dosažení práv ke konání takové funkce bez nabytí plné kvalifikace odborné, není mravné a stav zeměměřičský má důvod nevěcnost podobných tužeb odmítnout a žádat, by dbáno bylo na práva, odvozená ze studia systematického, speciálního a z konání praxe odborné.

Kratší studium naše, jehož vývoj v československé republice uměle je brzděn, neučinilo kategorie ostatní tím způsobilými k dosažení práv zeměměřičských, ba spíše mravně je váže, aby práva, nám dle zákonů a odbornictví patřící, uznaly a pro nás hájily. Autokritika, kterou si ukládati má každý inteligent oproti druhému, má býti také zásadou pro celé stavy technické.

Čekali jsme, že inženýrské korporace postřehly, v jakém směru a rozsahu pohybovala se jejich částečná výchova geodetická na vysoké škole technické od dob, kdy poměry vyžádaly si specialisaci odborného vzdělání pro zdárné konání praxe zeměměřičské. Ale vidíme opak. A tak je to i v otázce reformy studijní. Formálně jsou některé pro ni, ale de facto vůdčí osobnosti z jejich řad jí brání, třeba že vědí, mají-li světový rozhled, že ji neznemožní. Všechny kulturní státy ji provedly, nedávno i

anglická kolonie — Australie — zavedla speciální 10semestrové studium zeměměřičské při universitě.

Rok 1926 jeví se kritickým pro československé zeměměřiče a proto povinností všech nás jest, hájit účinně svá práva proti zjevným i skrytým nepřátelům a pracovati svorně za prohloubením studia zeměměřičského na 8 semestrů se dvěma státními zkouškami a právem promočním. —a—

Studium zeměměřičské v cizině.

J. Petřík.

Studijním rokem 1925/1926 provedena byla nová úprava studia zeměměřického na technice v Karlsruhe. Je zajímavo, jak rychle razí si cestu a jak se uplatňují nové názory na studium zeměměřické v Badensku, kde v r. 1921 zavedeno bylo studium tříleté a kde letošním rokem rozšiřuje se na sedmisemestrové. Při tom je ovšem ještě předepsána předchozí pětiměsíční zeměměřická praxe ve službě státní nebo městské.

Zbývá dosud šestisemestrové studium zeměměřické v Sasku, v Prusku, ve Würtembersku, ve Vídni a v Štýrském Hradci a v Helsinkách.

V Polsku na technice varšavské mají studium sedmisemestrové, s předepsanými šestinedělními praktickými cvičeními o prvých, druhých a třetích prázdninách, semestr osmý je věnován práci diplomové.

Curych, Záhřeb a Riga zavedly po světové válce osmisemestrové studium zeměměřické. Jeví se tudíž všude okolo nás větší péče o studium zeměměřické nežli v Československu.

Pro srovnávání uvedu studijní osnovy zeměměřické z techniky v Karlsruhe a ve Varšavě, jakož i z finské (Suomen Teknillinen Korkeakoulu) v Helsinkách (viz str. 4—6).

K uvedeným programům není třeba mnoho slov, neboť mluví jasně a dokazují, že názory, zastávané korporacemi zeměměřickými, jsou docela vhodné, že doplněk matematického a geodetického vzdělání tvoří encyklopedie příbuzných technických odborů. Je přirozeno, že nelze porovnávati toto tvořící se teprv studium s odbory, které vykazují půlstoletý nebo stoletý vývoj. Kromě toho studium zeměměřické ve své podstatě je poněkud odchylno od ostatních odborů technických. Konečně je to studium, na něž nebylo dosud skoro nic věnováno a nevykazuje proto velký počet pracovníků, opatřených ústavy a laboratořemi, jako jiné odbory.

Résumé. En 1921. fut établi à l'École technique supérieure de Carlsruhe la section de géomètre, dont la durée de l'étude était 6 semestres. Mais comme on s'est convaincu que ce temps à a prolongé suffisait plus alors, à partir de l'année scolaire 1925/26, on l'étude ne la durée de l'étude à 7 semestres.

Karlsruhe.

Předmět	Zimní sem.		Letní sem.	
	předn.	cvič.	předn.	cvič.
I. ročník.				
Trigonometrie	2	2	—	—
Deskriptivní geometrie	4	4	3	3
Perspektiva	—	—	—	2
Matematika I., II.	6	2	4	2
Analytická geometrie prostorová	—	—	2	—
Zákl. mechaniky a graf. statiky	2	2	—	—
Geologie	3	—	2	—
Geologická cvičení a vycházky	—	2	—	2
Fysika	2	—	2	—
Fysikální cvičení	—	—	—	3
Právo státní a správní	2	—	2	—
Geodetické rýsování I., II.	—	4	—	2
Kreslení geodetických přístrojů	—	—	—	3
	21	16	15	17
II. ročník.				
Projektivní a analytická geometrie	3	1	—	—
Differenciální geometrie	3	1	—	—
Mapové projekce	—	—	2	1
Úvod do analytické mechaniky	—	—	3	1
Národní hospodářství	2	—	2	—
Právo občanské	2	—	—	—
Právo vlastnické k půdě	—	—	2	—
Vyrovnávací počet	2	—	—	—
Geodesie I., II.	4	4	4	—
Kulturní technika I.	—	—	2	1
Encyklopedie stavebního inž.	1	2	2	—
Využití vodních sil	—	—	2	—
Geodetické rýsování III., IV.	—	4	—	2
Geodetická cvičení	—	—	—	4
Hlavní cvičení praktické	2 týdny			
	17	12	19	9
III. ročník.				
Fotogrametrie	2	2	—	2
Zemní práce a stavba silnic	3	3	—	3
Stavba měst	4	—	—	3
Kulturní technika II., III.	2	—	—	2
Astronom. určování zeměp. souřad.	—	—	2	2
Vyšší geodesie I.	—	—	3	—
Katastrální měření a scelování I.	—	—	3	4
Geodetická cvičení	—	4	—	4
Vypracování výsledků měření I.	—	4	—	—
Reprodukční technika	2	2	—	—
Hlavní cvičení geodetické	2 týdny			
	13	15	8	20
IV. ročník.				
Vyšší geodesie II.	3	—	—	—
Katastrální měření a scelování II.	3	4	—	—
Geodetická cvičení	—	4	—	—
Vypracování výsledků měření II.	—	4	—	—
	6	12	—	—

Varšava.

Předmět	Zimní sem.		Letní sem.	
	předn.	cvič.	předn.	cvič.
I. ročník				
Matematika	4	3	6	4
Geometrie analytická	5	—	—	—
Geometrie deskriptivní	4	4	—	—
Fysika	—	—	4	—
Mechanika teoretická	—	—	4	2
Meteorologie	—	—	2	2
Chemie	4	—	—	3
Fotografie	—	—	1	2
Geodesie	4	4	4	4
Rýsování situační	—	6	—	6
I. Cvičení polní 6 týdnů o prázdninách.	21	17	21	23
II. ročník.				
Matematika II.	2	1	—	—
Mechanika teoretická	5	1	—	—
Fysika II.	4	3	—	—
Geologie	3	2	—	—
Půdoznalství	—	—	4	2
Encyklopedie pozemního stavitelství	—	—	2	—
Teorie optických přístrojů	—	—	2	1
Vyrovnávací počet	2	2	2	2
Geodesie II.	3	4	3	4
Právní věda	—	—	4	—
Rýsování technické	—	2	—	—
Rýsování situační II.	—	4	—	6
II. Cvičení polní 6 týdnů o prázdninách.	19	19	17	15
Ročník III.				
Vyšší geodesie	4	6	4	6
Astronomie sférická	2	2	—	—
Astronomie praktická	—	—	2	2
Nauka o katastru	2	2	—	—
Scelování	—	—	2	2
Regulační a zastavovací plány měst	—	—	2	—
Měření důlní	2	1	—	—
Encyklopedie vodního stavitelství	—	—	3	—
Encyklopedie kulturního inženýrství	3	—	—	—
Právo agrární	4	—	—	—
Politická ekonomie	2	—	4	—
Teorie sítí kartografických	—	—	2	2
Encyklopedie zemědělství	—	—	3	—
Politika agrární	—	—	2	—
III. Cvičení polní 6 neděl o prázdninách.	19	11	24	12
IV. ročník.				
Vyšší geodesie II.	4	2	—	—
Astronomie praktická	3	4	—	—
Magnetismus zemský	2	—	—	—
Zákony měřické	2	—	—	—
Kartografie	2	6	—	—
Speciální měření	2	—	—	—
Encyklopedie zemědělství	3	—	—	—
Astronomické pozorování v 8. semestru. 8. semestr na diplomovou práci.	18	12	—	—

Helsinki.

Předmět	Zimní sem.		Letní sem.	
	předn.	cvič.	předn.	cvič.
I. ročník.				
Matematika	3	2	3	2
Analytická geometrie	4	1	—	—
Deskriptivní geometrie	3	6	2	2
Fysika	4	1	4	1
Fysikální laboratoř	—	—	—	4
Chemie	4	1	—	6
Mineralogie a geologie	—	—	3	2
Botanika	—	—	2	—
Nár. hospodářství	—	—	2	—
Rýsování situační	—	4	—	4
	18	15	16	21
II. ročník.				
Fysikální laboratoř	—	4	—	—
Meteorologie	2	—	—	—
Botanika	2	—	—	—
Geodesie	—	—	4	5
Scelování a katastrální technika	4	6	4	6
Zemědělství	2	—	2	—
Lesnictví	—	—	3	—
Encyklopedie inženýrství stav.	2	—	2	2
Encyklopedie pozemního stav.	3	—	—	4
Předpisy měřické	3	—	3	—
Národní hospodářství	2	—	—	—
	20	10	18	17
III. ročník.				
Geodesie I.	4	—	2	3
Geodesie II.	2	3	—	—
Scelování a katastrální technika	2	9	2	9
Ekonomie zemědělství	2	—	2	2
Kulturní technika	2	2	2	2
Katastrální a vodní právo	2	—	2	—
Lesní hospodářství	3	—	—	—
Agrární politika	2	—	2	—
	19	14	12	16

Spoluvlastnictví.

Eduard Jelínek, měř. komisař, Komárno.

Subjektem práva vlastnického k nemovitosti může býti nejen osoba jediná, nýbrž i více spoluvlastníků (na př. na Slovensku: compossesorát, urbár). Tyto spoluvlastníky jest pokládati za jednu osobu, vládnoucí celou věcí, takže žádný z nich nemá své právo nad věcí výhradní, nýbrž toto náleží všem společně. Jen pokud jim jsou poukázány určité, třeba neoddělené části, každý vládne úplně nad svou částí.

Rozdělení práva vlastnického musí býti knihovně provedeno. Připomíná se, že dělí se tu pouze právo, nikoliv věc samotná,

tedy na př. nemovitost (společné pastviny, louky, lesy atd.), která zůstává nedělená a stanoví se jen ideální část práva, na př. jedna polovina, třetina, čtvrtina atd., jež je v prvé řadě směrodatnou pro dělení výtěžku, užitku objektu, jakož i směrnicí potřebného nákladu na udržování upotřebitelnosti či výnosnosti tohoto — alikvotně pro jednotlivé spoluvlastníky.

Na Slovensku, kde jsou zcela odlišné a zvláštní poměry nežli v zemích historických, vyskytují se zajímavé případy číselného vyjádření poměru částek spolumajitelů. Tak na př.: v kat. obci Alsógellér ve vložce č. 435, obsahující pastvinu parc. č. 1032/1 ve výměře 110 jiter 33 sáhů, má Szabó Eva díl $\frac{591.120}{41,858.160}$ a je celkem 152 držitelů. V kat. obci Felsögellér ve vložce č. 15 zapsány jsou parc. č. 110 až 125 dohromady 2 jitra 1318 sáhů; Király Julianna má podíl $\frac{7,257.600}{515,289.600}$, spoluvlastníků je 274. — V obci Nagy Megyer ve vložce č. 1167 intabulované parcely č. 6531, 6533, 6534, 6535 patří 190 spolumajitelům a na př. Barát Zigmund má díl $\frac{832,860}{7,667.184}$ a v téže obci ve vložce č. 1139 parc. č. 456 dům a dvůr ve výměře 278 sáhů je 961 společníků, a Pajor Vincentová, rodilá Andics Johanna, má díl $\frac{20,744.640}{207.032,353.920}$ (!) — Skutečně podělení „ideálně-ideální".

Každý spoluvlastník jest oprávněn k jakýmkoli dispositím; svým právem na př. může svou třetinu (na domu) zciziti, zadlužiti, nepoužívanou zanechati a pod., nesmí však nižádným způsobem nakládati věcí, neboť o řádném užívání a spravování této rozhoduje většina hlasů (výborové shromáždění bývalých urbarialistů, pasienkové družstvo), které jest počítati tak, jako při společenském poměru, t. j. smlouvě společenské dle poměru podílů, nikoliv dle hlav.

Spoluvlastnictví vzniká jednak z vůle stran, jednak dědickou posloupností, což je nejčastější případ, když totiž dědí více dětí po rodičích dům a pod. Konečně může také spoluvlastnictví vzniknouti zcela nahodile, jako na př. může býti ve společném vlastnictví zeď. V takovém případě smí každý spoluvlastník užívati této až do poloviny tloušťky; též dveře slepé a skříně ve zdi udělati může, a sice tam, kde na druhé straně jistě žádných není. Avšak budova nesmí v žádném případě býti ohrožována komínem, ani ohništěm, ani jinými zařízeními, ani nesmí jinak sousedovi-spoluvlastníku býti bráněno, aby svého podílu užíval.

Žalobou zápůrčí lze zakázati některému ze spoluvlastníků, aby nevybočoval ze svého práva a nenakládal proti vůli ostatních o své osobní újmě věcí, tvořící vlastně podstatný předmět spoluvlastnictví.

Též spoluvlastník, právě tak jako společník, může žádati za uskutečnění rozdělení věcí, pakliže toho ovšem povaha věci

připouští, jinak mohl by se dožadovati soudního prodeje společné věcí a rozdělení ceny tímto prodejem získané. Toto právo nesmí uplatňovati v příhodném čase nebo snad úmyslně ke škodě ostatních účastníků.

I v ostatním platí zde obdobně předpisy občanského zákoníku o společenství, tedy pokud se týče správy, užitku, břemen a pod.

Na Slovensku setkáváme se se spoluvlastnictvím obzvláště ve velmi rozšířených rozměrech mezi jiným:

1. při tak zv. hospodaření v honech,
2. při nerozdělených společných pastvinách,
3. při zužitkování dřeva ze společných lesů.

Ad 1. Tento způsob hospodaření záleží v tom, že celý „chotár", obce nebo jeho část zařazena je do společných honů (nejčastěji do tří) a obdělává se dle určeného pevného postupu, který dodržovat povinen je každý majitel pozemku, nalézající se ve společném honě. Toto pokračování je odůvodněno jen v takových obcích, kde malé pozemky jednotlivců v „chotáru" jsou velmi rozptýlené, nebo kde nemají společné pastviny, a při tom rozměry nejsou příznivé pro intensivnější (volný) způsob hospodaření, anebo kde je to docela zvyklost.

Ad 2. Na pasení se hodící pozemky i menších hospodářů jsou tak malé, že jen společným pasením se ve skutečnosti zužitkují a nalézají se i ve společném užívání jako úhory a strniska, louky po čas pastevní doby a plochy stále zatrávněné, jichž úroda se zužitkuje po celý rok jako společné pastvisko. V případech sporných je určování některých neurčitých hranic holou nemožností nebo úkol velmi pracný. XII. článek zákona z r. 1894 obsahuje základní ustanovení o takových pastvinách.

Ad 3. O zužitkování dříví ze společných pastvin (kleč, kosodřevina) a lesů rozhoduje valné shromáždění výborové, volené z řad majitelů.

Pro každoroční zužitkování dřeva (pro domácí potřebu jednotlivých majitelů) má býti vyhotoven plán, který se předloží příslušnému státnímu lesnímu úřadu ke zrevidování.

Při zužitkování dřeva v ceně výše 2000 Kč plán těžebný na tento mýtný užitek musí býti zhotoven na základě předběžného odhadního šetření příslušným státním lesním úřadem a musí býti vyhlášena veřejno-právní dražba (licitace).

Resumé: En Slovaquie il y a beaucoup de petites parcelles, qui appartiennent à un grand nombre de propriétaires et dont une part d'un de ces propriétaires est exprimée par la relation singulière. Or, par exemple: Une parcelle à peu près de 1000 m^2, inscrite dans les livres fonciers du village de Nagy Megyer, appartient aux 961 propriétaires; la part d'un des propriétaires est enregistrée par cette fraction: $\frac{20,744.640}{207.032,353.920}$!!

O francouzském měření fotokatastrálním.

Ing. Jos. Růžička.

Cizinou prokázaný význam snímku leteckého pro mnohostranné využití jeho jak v široké praxi technické, tak i při speciálních úlohách zeměměřičských, způsobil i u nás pokrok v obecné orientaci o problémech letecko-fotogrametrických, a proto možno omeziti se již v propagaci a vázati se na referáty o zodpovědění určitých otázek, které s výsledkem byly prozkoumány řadou povolaných odborníků. Zeměměřiče přirozeně zajímá v prvé řadě otázka vyhotovení plánu katastrálního a tato byla v odborných spolcích a přednáškách též diskutována[1]). Na jedné straně však — podobně jako v cizině[2]) — byla nová metoda považována za vítěze nad pomalou, drahou, ale přesnou prací zeměměřiče a tudíž nadsazována její schopnost, na druhé straně nescházelo osob, které popíraly způsobilost této metody pro konstrukci plánů velkých měřítek.

Ani v přítomné době není definitivně řešena všeobecná výhoda letecké fotogrametrie ke konstrukci plánů v území libovolného karakteru (velkých výškových rozměrů, lesnatých, vysoko zastavených a pod.). Také do budoucna nelze toho očekávati, právě tak jako tachymetrie a jiné metody nestaly se způsobilými pro všechny druhy prací měřických. Otázka, zda za některých předpokladů (v území určitého karakteru) plně vyhovuje, je zodpovězena nyní celkem kladně, jak pokud se týče potřebné přesnosti, tak i se zřetelem na úsporu v rychlosti prací polních i kancelářských, jakož v nákladech finančních. Při tom ovšem nebéře se zřetel ani na to, že metoda zmiňuje fysické i duševní námahy, kterým je při obvyklých metodách technik vystaven.

Ne ve všech státech je stejný zájem o využití letecké fotogrametrie. Tam, kde je poměrně postačující plánový materiál velkého měřítka, není tak intensivní snahy pro plné využitkování dat, která odborně pořízená letecká fotografie poskytuje. Ve státech, kde plány takové, nezbytné pro hospodářský život a státní administrativu, zastaraly (Francie), resp. kde nejsou vůbec po ruce (Španělsko)[3]), jevila se velmi brzo silná vůle opatřiti takové plány novou metodou. Proto je patrno, že v Německu, kde metoda fotovyměřovací učinila ohromné pokroky

[1]) Pisatel tohoto referátu ve svých přehledných přednáškách o letecké fotogrametrii v r. 1921 a 1922 v Odbočce Spolku čs. zeměměřičů v Brně, v r. 1923 v Masarykově Akademii Práce v Praze, v r. 1923 a 1925 v odboru S. I. A. v Brně a v r. 1924 v Odbočce Spolku státních měřičských úředníků v Bratislavi, dále článkem a posudkem ve Zprávách veřejné služby technické, recensemi v Časopise čs. inženýrů (Technický obzor) a též v Zeměměřičském Věstníku věnoval zmínku letecko-fotogrametrickému vyhotovení katastrálních plánů.

[2]) A. Balleyguier: „Le cadastre, ce qu'il a été, ce qu'il est, ce qu'il sera" v La Nature, Paris 1920.

[3]) Srovnej H. Roussilhea: Conférence faite à Madrid le 8. Octobre 1924, dle níž zájem vlády a samého krále o letecká měření fotokatastrální je velmi intensivní.

od světové války, není zvláštního zájmu pro široké její upotřebení při konstrukci plánů velkých měřítek, čítaje v to i plány katastrální. Francie (Španělsko) však, jejíž katastrální elaboráty jsou v bědném stavu, ocitá se v takové situaci, že musí je buď podrobiti dokonalé, nákladné a dlouhé revisi obvyklým způsobem, či vypracovati je znovu. Situace žádá radikální nápravy v technickém díle, které před stoletím bylo vzorem celé Evropě a které bez evidence upadlo ve svém významu pro stát i jednotlivce velmi hluboko. Rozvrácené majetkové poměry v krajinách okupovaných nepřítelem za války a obtíže ve zjištění správných hranic pozemkových dle vadných map, přispěly nepřímo, ale nemálo, ku podpoře studií o způsobilosti metod letecko-fotogrametrických a jich užití pro uspokojivé zajištění pozemkové držby.

Proto chápeme, že Francie byla prvním státem, kde letecký snímek byl zhodnocen pro měření katastrální. Majíc dobrou pozemně fotogrametrickou tradici a nadto po válce mnoho zkušených letců-fotografů a zásobu letadel, mohla věnovat se tomuto studiu se zvýšeným zájmem a nadějí na dobrý výsledek. Úsilí tomu prospělo, že za války geodeticky školení jednotlivci byli přiděleni do oddílů fotogrametrických. Pod vedením odborníků (na př. Carlier) vyrostli ve výtečné pracovníky jako Clerc, Roussilhe, Rollet de l'Isle, de Vansay a j. Služba civilní dala jim po válce klid a více času ku programovému zkoumání. Jako ve všech oborech, tak i v letecké fotogrametrii iniciativní duch francouzský, bohatý myšlenkami a náměty, tvořil jednoduše. Kdežto německá věda operuje kombinovaně a aby docílila úspěchů, konstruuje složité přístroje, badatel francouzský jde k cíli prostředky, jichž prostota zaráží tím více, že dociluje se plánů a map velmi dokonalých.

Pozemní metody fotokatastrální.

a) Metoda Gautierova.

Zužitkovati snímek ke konstrukci plánu velkého měřítka (katastrálního) bylo již dávným úsilím ve Francii, kde vnesen po prvé do fotogrametrie systém, a to pracemi člena Akademie plukovníka Aimé Laussedata. Kolem let 90. J. Gautier [1]) provedl zdařilá studia, by využil pozemní snímek k vypracování plánu katastrálního. Nebude snad nikterak nevhodnou krátká zmínka o této pamětihodné činnosti. Gautier pracoval v době, kdy fotogrametrie začala teprve vnikati v technický život, a kdy jak teoretické poznatky a zkušenosti praktické, tak i dokonalost fotografických zařízení a ostatních přístrojů nebyla značná. Pro své práce volil metodu, která nese jméno Laussedatovo, nebo metoda stolová či protínací. Známo je, že při této metodě vyhotovení plánu děje se graficky, a to tak, že z údajů fotografie a z ohniskové délky *f* objektivu fototeodolitu, určí se horizontální a vertikální úhly směrů, vedených se stanoviska fotografického na body prostorové. (Pokračování.)

[1]) Srovnej Prof. E. Doležal: Über die Photokatastralmethode von Gautier. Vyšlo v Int. Archiv f. Photogrammetrie z roku 1909.

Zprávy literární.

Recense.

Vojenský zeměpisný ústav: **Výroční zpráva za rok 1924.** Svazek V. Vydáno nákladem vlastním. Praha 1925. V komisi F. Rivnáče, nakladatelství, Praha II.

Čs. voj. zeměpisný ústav vydává pátou ročenku, jíž veřejnost informuje o pracích v jeho působnosti vykonaných za rok 1924. Astronomicko-geodetický odbor pokračoval v určování zeměpisných šířek a azimutů na 8 trig. bodech I. řádu. Pro určení zeměpisné šířky upotřebil Nušl-Fričova cirkumzenitálu, pro stanovení azimutů teodolitu fy Süss. Na Těšínsku a Hlučínsku prováděl trigonometrická měření se stroji fy Heyde a signalisaci bodů na ploše asi 650 km^2; krom toho připravil základní měření pro dělostřeleckou stanici u Horažďovic a u Klatov.

Intensivně věnoval se odbor pracím nivelačním v území mimo Čechy a Moravu. Jeho 4 nivel. oddělení rekognoskovala tratě v délce 480 km^2, osadila je 1333 značkami a zaměřila nově tratě v délce 1690 km. Výsledky zimních prací za rok 1924 jsou uvedeny na str. 41 až 102 publikace co prozatímní koty nivelačních značek.

Odbor topografický věnoval se pracím pro nové měření, použiv metody fotogrametrické na Těšínsku na ploše 378 km^2 v terénu vlnitém. Snímky měřické zpracovány v novém stereoautografu. Dále provedl revisi a reambulaci topografických map v krajích jihočeských a u Lučence na ploše 1506 km^2 + 2816 km^2. Docílené výsledky průměrného výkonu jednoho topografa za den jsou velmi pěkné (v Čechách 6·26 km^2 při revisi, 1·7 km^2 při reambulaci, na Slovensku při revisi dokonce 2·23 km^2). Velmi důkladné jest měření, prováděné u Milovic, jehož 90 km^2 změřeno pro měřítko 1 : 10.000.

Kartografický odbor závodí ve výkonnosti s ostatními odbory se stejným zdarem; podobně i reprodukční odbor, který stává se víc a více důležitým činitelem nejen se zřetelem na armádní požadavky, ale i kruhů civilních (vědeckých korporací, úřadů a jednotlivců). Odbor pro popis a statistiku válečných jevišť zpracovává materiál dodávaný topografy a připravuje vydání geografické pomůcky pro Slovensko.

Finanční prosperita voj. zeměpisného ústavu je patrna ze zprávy, dle níž příjem za výrobky, preliminovaný obnosem 1·3 mil., dosáhl sumy 2·15 mil. Kč. Personál čítá 92 důstojníků, 115 rotmistrů a poddůstojníků. Civilních zaměstnanců bylo 40.

Výroční zprávu doplňují: 1. zmíněné „Prozatímní výsledky prací nivelačních, prováděných V. Z. Ú. na Slovensku r. 1924", kde pplk. dr. L. Beneš uvádí dosaženou střední chybu kilometrickou hodnotou ± 1·73 mm; 2. článek téhož autora „O jednotné kilometrové síti pro mapy čs. republiky"; 3. „Poznámky k dosavadním výsledkům topografických prací V. Z. Ú." od plk. Al. Hlídka; 4. „Pantograf — Panagraf — Deformační pantograf" od kpt. J. Siebera a 5. referát o zakladateli zeměpisu Čech, Moravy a Slezska Henry Humphrey Lloydovi od dra J. Honla.

Růžička.

G. Bernard. **Guide pratique d'arpentage, de nivellement et de stadimétrie.** Nancy 1925.

Profesor geodesie na francouzské vysoké škole lesnické v Nancy zpracoval a doplnil v tomto díle starší dva spisy, které vydali v r. 1902 a 1903 Capoduoro a Dinner s názvy „Guide pratique d'arpentage et de nivellement" a „La Stadimétrie" pro potřeby lesního personálu, jak v předmluvě uvádí.

Začíná plánem, orientaci plánu, měřítky a probírá úvahy o zobrazení terénu v horizontální rovině. Uvádí vytyčování přímek, měření délek řetězem a pásmem a pro dopustnou odchylku pro měření pásmem klade 1 : 1000. Body na přímce zastaničené, a to pomocné, podtrhuje jednou čarou, koncové délky dává do závorek —, u nás podtrhujeme dvojnásobně. Popisuje orientování stola busolním strojem, busoly a měření úhlů busolou, vedení náčrtků a práce kancelářské při vynášení

a sestrojování plánů. Uvádí řešení některých úloh v plánu, dělbu pozemků a vyhledávání ztracených mezníků.

Nato přikročuje ke hlavicím hranolovým, k válci úhloměrnému s noniem, k zrcátku a hranolu. Probírá určení meridiánu, a dále míru úhlovou centesimální a sexagesimální. Následující stať věnuje nivelaci, popisuje stroje s průhledítky, přístroj Goulierův, barometr a barometrické měření výšek, zmiňuje se o měření výšek stromů, o vytyčování směrů o daném spádu neb stoupání. Uvádí nepřímá řešení délek a výšek a to se stroji s latí stálou i proměnlivou, postup polní i domácí práce početní a užití abaků, k čemuž připojuje úvahy o Sanguetově tacheometru.

Poté probírá busolu lesní s tacheometrickým dalekohledem a vertikálným segmentem, práce polní a domácí s tímto strojem, zápisník a výpočet zápisníku. Při všech strojích uvažuje vždy o významu chyb, pochodících ze strojových zařízení.

Nato předvádí theodolit, mluví o jeho typech konstrukčních, o rektifikaci, o měření úhlů. K tomu připojeny jsou nivelační stroje s dalekohledy a s libelou pevnou i libelou sázecí a úvahy o rektifikaci strojů těchto. Probírá řešení úloh v soustavě souřadnicové, kterou definuje tak, jak je označována v analytické geometrii rovinné, ale jižníky počítá od severu — od positivní osy Y — přes západ a jih k východu, což zdá se nám protimyslné, ježto jižníky mají se počítati od positivní osy X. Tím dostává tak těžkopádné počítání polygonálního tahu a všeho, co s jižníky souvisí, že je věru pochopitelno, proč se Francouzi těmto úvahám tak vyhýbají. Nato probírá vyrovnání výškového tahu nivelovaného neb tacheometricky určeného. Pak uvažuje o pracích pro službu pozorovací pro posouvání půdy a ledovců, pojednává o zobrazení nejen pohyblivé části, nýbrž i části posuvné, sestrojování profilů podélných i příčných. Pak probírá práce přípravné pro studie cest a silnic a zabývá se znázorňováním povrchu zemského vrstevnicemi a jich konstrukcí. Spis ukončen je statí o výpočtu ploch, o planimetrech nitkových a o polárním planimetru Amslerově, o logaritmickém pravítku a jeho upotřebení při výpočtech geodetických.

Kniha je zajímavá podstatně odchylným způsobem svým, kterým látka je zpracována a který se liší od systematického způsobu, u nás obvyklého. —k.

Österreichische Kartographen, Ihr Leben, Lehren und Wirken. Napsal Dr. Ernst Nischer, přednosta mapovního oddělení ve válečném archivu ve Vídni. 9 vyobrazení v textu, 14 tabulek, 192 stran, 8°. Vydalo rakouské spolkové nakladatelství ve Vídni, 1925. Cena 36 Kč.

Tato publikace vyšla jako první svazek sbírky „Die Landkarte", vydávané známým kartografem Dr. Karlem Peuckerem, v níž chce seznámiti veřejnost se vznikem a účelem map.

Nischerova kniha přináší životopisy celé řady kartografů rakouských a jejich dílo.

Pro nás, zeměměřiče, je tu dosti zajímavé látky, neboť dočítáme se tu o Liesganigovi, Zachovi, Augustinovi, Fallonovi, Richterovi (von Binnenthal), kteří vynikli nejen jako kartografové, nýbrž jako geodeti.

Ve spise jsou otištěny také mnohé dosud neuveřejněné geodetické dokumenty, tak na př. na str. 79—80 Liesganigův návrh na velkou triangulaci Rakouska-Uherska, na str. 113—121 zajímavý přehled o vývoji ve vyměřování zemí a pokroku měřickém od podplukovníka Babela v úvodě jeho „Popisu astron.-trigon. prací", provedených v roce 1806; dále je tu na str. 123—125 výtah z předmluvy k „Instrukci pro vyměřování zemí z roku 1810", jejímž autorem je Richter v. Binnenthal.

Vesměs věci poučné pro poznání tehdejších metod a potřeb ve vyměřování. Neméně pak jsou zajímavé metody kartografické, mající za účel vystihnouti tvářnost území.

Vedle práce Hartlovy (Materialien, Mitt. des Milit.-Geogr. Inst. 1887 a 1888) a Paldusovy (Die milit. Aufnahmen aus der Zeit Kaiser Josephs II., 1763—1785), Vídeň 1919, je spis Nischerův dalším pramenem pro dějiny vyměřování rakouského, kteréž dosud nenašly svého spisovatele. Hanák.

Nové knihy.

Návrh zákona o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců. Vydala Jednota státního úřednictva v Praze II, Václavské nám. č. 70. Knihtiskárna Jar. Píska v Libochovicích. Vyšlo 1925. Cena 15 Kč. Stran 117.

Scheel u. Ebert: **Fernthermometer.** Halle. Marhold 1925.

Leiss: **Die modernen optischen Instrumente.** Jena. Fischer 1925.

Kerkhof: **Asphalt- u. Teerstraße.** Berlin. Springer 1925.

V nakladatelství Léon Eyrolles, Paris, vyšlo:

H. Roussilhe: **Cours d'Astronomie appliquées et Géodésie.** 1924.

P. Gallotti: **L'entrepreneur à travers les Age.** Paris 1924.

Ou en est l'Urbanisme en France et à l'Etranger. Cena 20 fr. (Obsahuje zprávy z kongresu štrasburského.)

E. Joyant: **Traité d'Urbanisme.** (I., II. díl.) Paris 1923.

Poinsot: **Cours de Tramvays urbains.**

Predhumeau: **Cours de Calcul graphique des surfaces.**

Odborná pojednání v časopisech.

Věstník inženýrské komory. Čís. 21: JUDr. Viktor Kraus: O znalečném civilních techniků a trestním řízení soudním v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Čís. 22: Ing. Leop. Hulek: Richtlinien zur Grenzvermarkung. Čís. 23: Soudní obnova aneb úprava vlastnických (držebnostních) hranic. Ing. Jos. Škach: Měření na cizím pozemku.

Časopis čs. inženýrů, Technický obzor. Čís. 20: Ing. Em. Snížek: Použití fotografie letecké k přesným pracem topografickým. (Metoda Roussilhova.) Pokračování v čís. 22. Dokončení v čís. 23. (Podán zdařilý referát o podkladech francouzského měření leteckofotogrametrického pro účely pozemkového katastru. Doporučujeme všem kolegům k prostudování.)

Przeglad mierniczy. (1925.) Čís. 5: Rozvoj komasačních prací (od 1918 do 1924). Ing. E. Warchalowski: Měřický odbor. Ing. W. Novák: Úvahy o technické instrukci min. agrár. reformy. Ing. W. Kolanowski: Projekce kartografické. V oddílu „Zprávy úřední" podán je návrh zákona o autorisaci civilních zeměměřičů, jak jej schválil Sejm, výnosy min. reform agrár. Doporučujeme je ke studiu kolegům úřadů agrárních a poz. reformy.

Čís. 6: Ing. R. Laskowski: Poznámky o potřebě jednotné organisace úřadů katastrálních v Polsce. Ing. J. Sienkiewicz: O hrazení výloh, spojených se scelováním pozemků. Ing. S. Latinek: Počátky souřadnicové na území polském. Ing. W. Kolanowski: Pokračování článku Projekce kartografická. Ve zprávách z úřadů podává protokol o 2. zasedání státní rady měřické. O projektu mezinárodní organisace zeměměřické. Přináší též tituly článků z čís. 6. Zeměm. V. a redakce P. M. slibuje pěstování vzájemného styku s redakcí Z. V.

Čís. 7: Ing. M. Maksyč: O komorách civ. inženýrů měřických. Ing. W. Chojnicki: Kritické poznámky o měření státní východní hranice polské. Ing. J. Góralski: Katastrální operát — pramen historických badání. Ing. W. Kolanowski: Pokračování článku Projekce kartografické.

Čís. 8: Astr. geod. K. Jankowski: Astronomická měření azimutální na hranici východní. (Pokračování i v následujících číslech.) Ing. J. Góralski: Katastr rakouský. Ing. W. Kolanowski: Projekce kartografické. (Pokračování i v dalších číslech.) Ing. S. Latinik: Ing. Noah (nekrolog).

Čís. 9: Ing. R. Laskowski: Civilní zeměměřiči. W. K.: Měření Varšavy. — Dosud ve svých pracích opíralo se měřické oddělení magistrátu města Varšavy na výsledky měření Ing. W. H. Lindleya, které bylo provedeno před 40 lety. Po utvoření Velké Varšavy přikročuje město k novému měření, jehož vedením byl pověřen prof. Warchalowski. Článek je tištěn jako úvod k dalším, ve kterých redakce slibuje podávat zprávu o průběhu měřických prací u města Varšavy.

Zprávy stavovské.

Reorganisace měst. stavebního úřadu v Brně. Na základě návrhu, učiněného měst. stavebním ředitelstvím po zkušenostech, nabytých v posledních letech, schválil starosta a měst. rada vzala na vědomost tuto reorganisaci stavebního úřadu:

Dosavadní oddělení architektury se zrušuje. Jeho agendy ryze regulační přičleňují se k oddělení vyměřovacímu a utvořuje se takto oddělení měřičské a regulační. Přednostou jeho ustanovuje se Ing. Jos. Peňáz. Do agendy tohoto oddělení spadají veškeré práce pro celkovou regulaci Velkého Brna, směřující k vypsání soutěže, jakož i připravování event. parcielních soutěží, návrhy stavebních čar a regulací čtvrtí, pokud jsou zapotřebí pro dnešní rozvoj města a pokud není celkového plánu regulačního, určování zásad při zastavování jednotlivých partií města, t. j. vypracování plánů polohových, parcelačních, řízení stavebních s ohledem na regulaci města a při parcelacích a konečně příprava návrhů pro referenta poradního regul. sboru, jeho odborů, subkomisí a anket.

Pro tyto práce přiděleni oddělení tři architekti a jeden kreslič.

Rozhodnutí městské rady v Brně stalo se jistě po zralé úvaze. Jeho důsledkem připojena k činnosti měřického oddělení nová agenda a tím zvýšil se jeho význam a přibylo nových prací a zodpovědnosti. — Přednostovi oddělení měřickému radovi Peňázovi a přidělenému personálu připadla úloha velmi vděčná — ale velmi obtížná. Očekáváme, že dosavadní výsledky měř. oddělení zaručují i zdárný vývoj do budoucna.

Pro nás je usnesení městské rady jen zadostiučiněním celému stavu zeměměřičskému a důkazem, že jsme schopni plodné účasti v regulačních otázkách. Tímto faktem podpořeny jsou i naše snahy, by zákon o civilních inženýrech tuto spolupráci civ. geometra při výstavbě měst, dotvrzenou i úspěšnými výsledky soutěží, bral v úvahu. Na zástupcích našeho stavu v Inženýrské komoře jest, aby práva tato dovedli hájiti a prosaditi s poukazem na výkony kolegů. —ka.

Kolegům měřickým úředníkům. Po vyjití „Zeměměř. Věstníku" ze dne 1. prosince 1925 byli jsme dotazováni, jak vlastně znělo podání ústředí ve věci úpravy platových poměrů státních úředníků a o vysvětlení, proč pamětní spis, uveřejněný v onom čísle, se stará o adjuta čekatelů skupiny I, a nemá na zřeteli pouze naše zájmy. Jako odpověď a pak také k informaci ostatním kolegům sdělujeme: 1. Pamětní spis, který moravská odbočka rozšířila a otiskla ve zmíněném čísle, jest doslovný opis podání, které učinilo ústředí na příslušných místech, a jehož opis zaslalo k informaci odbočce moravské, slovenské a kolegům důvěrníkům. 2. Opis pamětního spisu, uveřejněný ve „Věstníku", má míti na konci ve třetím odst. (požadavků) mezi slovy čekatelů a skupiny ještě slovo třetí. Tím dostane ona věta správný a jasný smysl. Slovo to vypadlo pouze při tisku pro „Věstník". 3. V prvním odstavci požadavků má na konci správně státi **v § 29** místo chybného v § 28. Nedopatření toto se přihodilo sice i v pamětním spise moravských kolegů, ale dá se očekávati, že správný smysl byl všude pochopen, a že to bylo považováno za pouhou chybu tisku. Text zdejšího podání byl však správný ve všech bodech.

Předsednictvo ústředí.

Návrh požitkového zákona vydala tiskem Jednota státního úřednictva (viz „Nové knihy" v tomto čísle) jako rozsáhlý spis. Kolegové, čtěte v něm a sledujte, v jakém směru třeba docíliti úpravy, abyste nebyli zkracováni! Nynější klasifikace pro služební třídu I. zní dle § 3:

„Úplné středoškolské a nejméně čtyřleté vysokoškolské vzdělání, ukončené úspěšným výkonem předepsaných státních přísných zkoušek (plné vysokoškolské vzdělání) nebo aspoň absolvování střední školy ne kratší než čtyřleté, avšak aspoň dvouleté ucelené vysokoškolské vzdělání, ukončené úspěšným výkonem státní (přísné) zkoušky na vysoké škole (částečné vysokoškolské vzdělání)."

Nízký plat čekatelský se ponechává (§ 7) pro zeměměřiče jak původně navrženo; podobně přiznává se nám v návrhu (§ 11) jen nárok na činzovné dle služební třídy II. (středoškoláci). Zásadně platí postupová lhůta ve všech služ. třídách v jednom platovém stupni 3 léta. Kdežto pro dosažení vyššího náslušného přídavku určují se normálně 3 léta, pro zeměměřiče jedině má býti 4 léta (§ 14). Při převedení zeměměřičů VII. a VIII. hodn. třídy do nových služebních tříd, stanoví přechodné ustanovení (§ 158) určité změny zásad o 4letém trvání náslužných přídavků.

Kolegové, interesujte se o věc, prostudujte návrh a dejte své náměty svým ústředím zeměměřičským ke zpracování, neboť návrh je obsáhlý a spolučinnost všech nutná! Věc spěchá. Rů.

Zprávy spolkové.

Z Jednoty úř. aut. civilních geometrů. Dne 5. prosince konal pracovní výbor „Jednoty" obvyklou měsíční řádnou schůzi. Přítomni byli: kol. Fürst, Kodl, Janč, Fritsch, Škoda, Prokůpek, Černý z Lysé, Krejza a jako host kol. Šmelc. Omluvili se kol. Bukač, Černý z Nuslí, Zuklín a Talaš z Bratislavy. Čteny došlé přípisy.

V záležitosti udělení autorisace jednomu z kolegů bylo usneseno požádati komoru, aby podala prozatím dozorčí stížnost na min. veřejných prací.

Vzat na vědomí přípis pracovní sekce Inž. komory v Praze, kde se Jednotě oznamuje, že stížnosti Ing. Jos. Petráka na Žižkově, kapitána zem. voj. st. ředitelství, nálezem nejvyššího správního soudu ze dne 5. října t. r., č. 18.496, se nevyhovuje, čímž vyslovena zásada, že nastoupí-li civ. geometr místo jako důstojník stavební služby, zanikne tím oprávnění k vykonávání civilní praxe.

V záležitosti přípisu kol. Černého z Lysé n. L. usneseno provésti šetření uvedeného případu.

Na dotaz kol. Janče ohledně cestovného usneseno, aby členové pracovního výboru z Moravy byli všichni na každou schůzi pozváni a všichni budou vítáni, na oficiálním však zastoupení se dohodnou sami mezi sebou, ježto dle dřívějších usnesení bylo stanoveno platiti cestovné pouze tomuto oficiálnímu zástupci jednomu.

Vysloven souhlas s odpovědí kolegy Fürsta na dotaz k přípisu města Jablonce n. N.

Vzat na vědomí přípis, zaslaný Jednotě kol. Růžičkou z Brna a usneseno mu vzdáti dík za jeho práci, kterou pro Jednotu vykonal.

Přijat návrh, aby byla komora požádána zakročiti proti některým kolegům pro porušení stavovské cti.

Ohledně klausule pro knihovní plány usneseno vyslati deputaci k ministerstvu spravedlnosti a financí.

Příští schůze pracovního výboru bude se konati v sobotu, dne 2. ledna 1926 v Praze II, Obecní dům u Prašné brány, pokoj č. 5, mezanin.

V Praze, dne 11. prosince 1925. Ing. Jar. Krejza.

Zpráva o výborové schůzi Spolku čsl. zeměměřičů, konané dne 19. prosince 1925 za přítomnosti osmi členů výboru. Přečten a schválen zápis o minulé schůzi výborové. Ing. Švec čte přípisy Spolku st. měř. úředníků a Jednoty civ. geometrů, v nichž oznamují, že souhlasí se snahami o zřízení Mezinárodní federace zeměměřičské. Za člena se hlásící p. Stern bude požádán o podrobnější data o svých studiích. Prof. Petřík oznamuje, že bylo zakročeno podáním proti stylisaci návrhu zákona o civilních technicích a proti zařadění vojenských geometrů mezi středoškolské absolventy v návrhu nového požitkového systému státních zaměstnanců. Ing. Mikš podává zprávu pokladní, podle níž vyplývá pro tento rok příspěvek Spolku st. měř. úředníků za časopis pro každého člena 25·80 Kč. Oznamuje, že pro letošek odpadne sleva 1 Kč za člena pro slovenskou odbočku Spolku st. měř. úř., poněvadž administrace je vyřizována našim administrátorem. Uvažováno o termínu pro valnou hromadu a stanoveno vzít v úvahu buď 28. únor neb 7. březen 1926. Poněvadž není volných návrhů, končí předseda schůzi.

Upozornění. V 10. čís. Z. V. min. roku v referátu nadepsaném z Jednoty úř. aut. civ. geometrů na str. 190., odst. 3, byla věta, znějící: „Kol. Janč informoval pracovní výbor o poměrech na Moravě," chybně spojena s následující větou: „V poslední době se často stává ...," v jeden odstavec. Věta prvá měla tvořiti zvláštní odstavec a rovněž věta druhá měla tvořiti nový odstavec, poněvadž obsah obou naprosto spolu nesouvisí.

Různé zprávy.

Ověřovací klausule na plánech dílčích. Pan Ing. Ad. Řežáb, měř. rada v. v. a úř. aut. civilní geometr v Písku, navrhuje, by se užívalo této formulky ověřovací: „Potvrzuji, že tento plán, vypracovaný v mé kanceláři, je správným, že není překročena dovolená mez přesnosti (dle min. nař. ze dne 9. února 1907, č. 29 ř. z.) a že nové hranice byly na místě omezníkovány (vykolíkovány) a mnou (mým oprávněným zástupcem) zaměřeny dne ....." Svůj návrh klausule odůvodňuje okolnostmi věcnými a snahou po docílení jazykové vytříbenosti.

Na všech našich vysokých školách technických studovalo ve studijním roce 1924/25 celkem přes 12.000 posluchačů. Z toho připadalo: Na studium inženýrství strojního a elektrotechnického na 4260, inženýrství technologického 1670, inženýrského stavitelství konstruktivního a dopravního 1260, inženýrství zemědělského 960, inženýrství komerčního 920, architektury a pozemního stavitelství 760, inženýrství lesního 620, inženýrství hornického a hutnického 520, zeměměřictví 380, středoškolského učitelství a j. 280, inženýrského stavitelství vodohospodářského a kulturního 230, pojistné techniky 150 posluchačů.

Oznámení. Firmy Max Hildebrandt, dříve August Lingke & Co., sp. s r. o., Freiberg, Sasko (Vereinigte Werkstätten für wissenschaftliche Präzisionsinstrumente der Firmen Max Hildebrandt, dříve Max Hildebrandt, Freiberg, Sasko und Gebrüder Wichmann, sp. s r. o., Berlín) a R. Reiss, sp. s r. o., Liebenwerda, oznamují, že rozloučily své dosavadní obchodní spojení v přátelském souhlase. Obě firmy věnují se na příště od sebe nezávisle výrobě přístrojů geodetických.

Zprávy osobní.

Plukovník G. Perrier, geodet zvučného jména, sekretář geodetické sekce Mezinárodní unie geodetické a geofysikální, navštívil minulý měsíc Prahu, kde bude r. 1926 konán sjezd Unie. Pojednal s povolanými činiteli o přípravách pro tento sjezd a mezi jiným přijat byl i presidentem republiky. Karlova universita a české vysoké učení technické v Praze a L'institut Français E. Denis uspořádaly na popud min. školství a národní osvěty ve dnech 7. až 12. prosince přednášky, kde vážený host poutavě promluvil na thema: Francouzští akademikové v Peru (1735 až 1744), Nynější geodetické práce francouzského vojenského zeměpisného ústavu ve Francii, Alžíru, Maroku a Syrii, Francouzská výprava do Equadoru (1899 až 1906) a Dějiny francouzské geodesie. Čeští zeměměřiči vítají radostně přítomnost francouzského geodeta v naší republice.

Ve Vídni zemřel věhlasný matematik **dr. Emanuel Čuber,** profesor techniky. Vedle svých matematických prací o počtu pravděpodobnosti, počtu diferenciálním a integrálním, napsal česky, jako tehdejší asistent geodesie na německém polytechnickém ústavě v Praze, spis „O měření země", jenž vyšel v Praze r. 1875 nákladem Jednoty českých matematiků, jejímž byl také členem. Spis tento je pozoruhodný, vyčerpává látku dokonale a je z něho patrno nadšení a zájem, se kterým byl napsán. Před Čuberem napsáno bylo pojednání o měření země v časopise „Živa" r. 1863 od prof. Kořistky. Hanák.

Oprava. V č. 10. Z. V. 1925 na str. 191 má státi v řádku 23. shora místo „r" správně „s"; dále na místo celého řádku 27. třeba vložiti text: „opravy *dx*, *dy* souřadnic obou bodů, ale při mocnění těchto rozdílů vy-" (necháme).

Za redakci zodpovídá Ing. Jos. Růžička. — Tiskem Polygrafie v Brně.
Nakladatel: Spolek československých zeměměřičů v Praze.